

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primesc decâtu numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“ *Scrisori anonime* nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre sieste lune 5 „ „
Pre annulu intregu 10 „ „

Pentru Romani'a:

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale
pentru flosce-care publicatiune separatu.
In loculu deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Catra Onorab. Cetitori ai „Federatiunii.“

Nri 1—2 si 3—4. ai „Federatiunii“ d'in annulu cur. s'a tramissu la toti prenumerantii nostri cei vechi, precum s'au urmatu acest'a in toti annii fiindu usulu diuisticu d'a se considerá apoi cá prenumerati toti cei ce nu returnau primii nri; acum inse parte pentru cá vechiee adrese litografiate s'au gatau, parte pentru cá secernerea celor insinuati de cei inca neinsinuati d'intre vechii nostri prenumeranti, este impreunata cu multa greutate si nasce pururea incurcature in speditiune, — de la Nr. 5—6 inainte d'uarulu nu se va transmite decâtu numai la adress'a celor insinuati; rogámu d'ara pre acei onorab. cetitori de pana acum, cari dorescu a avé „Federatiunea“ si pre an. víit. cá se binevoiesca a grabi cu insinuarea, cá-ci tiparirea de esemplarie superflue, in numeru mai mare, nu se pote face, d'in caus'a speselor. éra cei ce nu voru a prenumera mai departe, se binevoiesca a returná nrii primiti pre an. cur. ceea ce si fara provocare se intellegeá de sine. — S'au potutu intempla, cá unii dintre prenumerantii cei noui se nu fi primitu nrii d'antáiu, acei ddi sunt rogati a reclama spre a li-se transmite numai decâtu nrii resp.

Ultim'a ora, pre acesta calle, rogámu cu intetire pre acei dd. cari sunt in restaritia de pre annii trecuti fia cu pretiulu de prenumeratiune, fia cu tassele de insertiune, cá se-si refuesca socotelele.

Cu acesta ocasiune facemu cunoscutu, cá de la o persona preastimata d'in Transilvani'a ni-sau tramissu copi'a ambelor scrissori a lui Lud. Kossuth, despre cari facussemu amintire in supplem. de la nr. 3—4; un'a adressata deputatului Ioanne Dragosiu, alt'a lui Emericu Hatvani si cá amendoue in testulu originalu si in alaturata traducere romanescá se voru publica in nrulu viitoriu d'impreuna cu alte notitie. — D'in supplem. la Nr. 3—4. s'au tiparitu 200 esemplarie mai multu decâtu este nrulu prenumerantiloru „Federatiunii“ asemenea se voru tipari totu atâte esemplarie mai multu si d'in suppl. la nrulu viit. pentru cá cei ce ar dori a avé aceste documinte se si le pota procurá. — Pretiulu ambelor supplemente este 30 cr. si se speduiescu francate.

Redactiunea.

B.-Pest'a, 9 Ian. 1875.
28. Dec. 1874.

Nova crisa ministeriale. Acest'a e situatiunea actuala in Ungari'a. Cris'a ministeriale éra mai de multu timpu bola latente, acest'a se scieá séu cellu pucinu se presimtia de toti cei ce cunoscuse starea de dissolutiune in carea langediesce de multu poterea odinora formidabila a partitei Deakiane. Destramarea inse, si prin urmare bol'a acuta numai acum se ivi in tota goletatea ei, dupa memorabile enunciatii alle unoru corifei d'in in-sa-si drept'a guvernamentale, cu ocasiunea discussiunei generale a supr'a bugetului. Incepulu l'a facutu Sennyey, lui urmara bebranulu Somsich, care spese verde, cá ministeriulu actuala este incapabile, de assemine, de si cu mai multa reserva, lo-vira in guvernu Zsedényi, Warhmanu si alti. Dar in fine Col. Tisza, care pana acum au votatu tote bugetele, motivandu refusarea votarii cu argumente

mortali pentru ministeriu, i dede lovitur'a de gratia prin declaratiunea, cá d'insulu cestiunea de revisiune si modificare a pactului de la 1867. nu o considera de urgenta, neci possibile fara invoirea ambelor parti contractanti si cá in-sa-si cestiunea bancei, pentru care stricasse atáta pravu de pusca, prefere a o deslega prin amicabila transactiune cu vecii si anume cu banc'a nationale austriaca, intuná si celle d'in urma pedece alle venirei salle la potore. — De atunci nu se mai vorbesce decâtu despre coalitiune. Dar ce felu de coalitiune? Aest'a este cestiunea cea mare accoperita inca cu velulu misteriuului. Dillele prossime voru redica si acestu velu si inca mai inainte d'a se face votarea, cris'a ministerial: trebe se-si affle deslegarea definitivá.

Spre apperarea guvernului actuala au iuatu mai multi cuventulu, dar lupt'a loru asta data n'au fostu ferici. Insu-si ministrulu Bartal cu reputatiune de portentu oratoricu, in flip-picele salle indreptate in contr'a amicului seu de odinora Sennyey, au reesitu precum n'au doritu, a redica inca si mai inaltu pedestalulu pre care stá Sennyey in opiniunea publica a tierrei, éra discursulu sucitu si resucitu prin lunge periode si plinu de flosculi oratorici, au doveditu mai multu o memoria vasta, decâtu agerime de omu de statu. — Fras'a eroului de la Marengo (Napoleonu I. díssesse „perdurámu lupt'a, dar nu e tardu inca a castigá mane alt'a“) improspetata de dl. Bartal au produsu ilaritate, assemenandu-se pigmeii cu gigantele timpuriloru. — Escellentiele caduete d'in paradisu potestatii precum Lonyai, Kerkapolyi si Tóth Vilmos faceau cu aultu mai bine deca taceau cu modestia, decâtu a rosti discursuri pallide. Acesti omeni de statu (!) starui-au evidentu a impedeá aliantia între Sennyey si Tisz'a. provocandu pre acestu-a a da man'a cu actualii stapani ai potestatii. Dar nu credemu se li succeda. Discussiunea generale este aproape terminata, mominte de interessu mai mare continuarea loru nu mai pote da, si deca totu-si se continua caus'a este cá in-sa-si ministeriulu doresce prolongirea inca de câte-va dille a discussiunei, sperandu cá deslegarea are se urmeze inca mai nainte de votare si credemu cá acest'a va si urmá. — Se sioptesce cá Sennyey pleca asta-di la Vienn'a, chiamatu séu ba, nu se scie. Situatiunea cere grabnica deslegare si acest'a va urmá negressitu in cursulu septemanei viitorie.

Evinemintele d'in Serbi'a sunt menite a trage asupra-si attentiunea omeniloru politici. In Serbi'a ferbe si incatere, pote fi cá cestiunea orientala cu tote potestatile fariscesci a unoru mari poteri, este matura, si se va pune acú-si la ordinea dillei. — Cabinetulu lui Zumiciu, cu tote cá Scupscein'a i votasse incredere, trebú se se retraga. Caus'a acesteie intemplari se crede a fi in natur'a de coalitiune a ministeriulu cadutu, cá-ci de la inceputu n'au donnitu armonia in sinulu acestui cabinetu. A nume ministrulu Kralieviciu se fie fostu elementulu dissolutiunei, care se díce cá ar fi avutu prea pucini amici in tierra. Zumiciu nu se poteá intellege cu Kralieviciu si acestu-a trebú se éssa d'impreuna cu amiculu seu de la esterne Pirocianatiu. Avé-va lunga viétia noulu ministeriu cu politic'a sa de reconcilia-

tiune si de pace, se va vedé d'in manifestarile Scupsceinei ce voru urmá negressitu dupa desvoltarea programmei ministeriale.

Noulu ministru de lucrari publice alu Romanié, Dl. Teodoru Rosetti, au plecatu in concediu la Vienn'a si Berlinu spre a se ocupá de unele interese economice alle tierrei. Diuariele inse, cari spera precum sperámu si noi, cá Dl. Rosetti va apperá bine aceste interese, nu ni spunu de ce natura sunt acele interese. Este ore inchiaierea conventiunei commerc. séu alta cestiune noua, missiunea cu care este insarcinatu Dl. Rosetti, va arretá resultatulu ce trebe se urmeze.

Republic'a francesca.

„Tantae molis erat...“

In colonele diuariului nostru am tenuu contu despre tote evinemintele mai insemnate; cu deosebire inse am facutu cunoscutu on. lectori situatiunea Franciei, carea de la annulu nefastu 1870 incoce nu avú de cátu se sufere. Cu multa placere venimu dar' si acumu se anuciámu publiculu nostru stimatu, cá dupa atâte nenorociri provenite din afora, si apoi si din laintru, dupa atâte frecári între partide si dupa cúlumea chiaru desperasse in unu re-suscitu asiá favoritoriu. in fine dlu Thiers — republic'a — a triumfat. La 3 Ianuariu st. n. Mac-Mahon in messagiulu seu a spussu verde adunarei nationale, cá e timpulu supremu cá se se voteze odata legile constitutiunali, de ora-ce in escursiunile salle din vér'a trecuta preste totu loculu i-au cerutu cetatienii se medilocesca unu regimu stabilu. Dupa ce s'au desbatutu mai multe legi, si dupa ce Mac-Mahon a conferitu cu toti fruntasii partideloru, écca in fine vine Ventavon si propune organizarea constitutiunei pentru septennatu. Dar' republicanii nu dormu; concedu din proiectulu dlui Perrier atáta cátu numai se pote si prin acest'a republic'a e salvata. Ventavon propune: „Marescalculu presiedinte allu republicei se alege pre siepte anni si guverneza cu una camera si cu unu senatu; pre cea de antaniu o pote dissolve dupa placu si in sieste lune se conchiame alta camera.“ Prin acést'a Bonapartistii capetara poteri, assemenea Chambordistii, dar Orleanistii si republicanii sunt batuti. Republicanulu Wallon schimbá totulu si propune: „Presiedintele republicei se allege pre siepte anni, candu pote fi realescu; ellu guverneza cu una camera si unu senatu.“ Venindu cestiunea la votare se primesce proiectulu lui Wallon cu 253 contr'a 252 voturi si astu-fellu republic'a scapa de perire. On. lectori si-potu intipui bucuri'a si entusiasmulu republicaniloru. Betranulu Thiers, carele la 24. Maiu, 1873. se sacrificá pre sine pentru legile constitutiunali, asta-di avú fericierea se-si vedea triumfulu; ellu s'a esprimatu indata, cá de si republic'a traiesce numai cu majoritate de unu votu, ea traiesce, cá-ce are la spate tierr'a intrega. Venindu apoi pre tapetu celle alalte puncte alle constitutiunei conservative republicane, se primira cu majoritate de preste 400 voturi, cá-ce machiavellistulu de Broglie, vediendusi perirea, inca a votisatu pro, — cá se nu cugete omenii, cá ellu e cellu batutu. Anche bene. Acesta majoritate

insemnata s'au formatu d'in tote partidele stangei si una parte din centrulu dereptu. Patriotica fu portarea Orleanistiloru si cu deosebire a duciloru d'Aumale si Joinville; acestia sunt barbati rutinati, cunoscu situatiunea si sacrificia chiaru aspiratiunile loru proprie pentru salutea Franciei, carea in adeveru li va fi recunoscatoria. In urm'a acestui evinentu necumu acceptatu dar neci visatu, Mac-Mahon va guverná pana la 1880 cu unu ministeriu compusu din centrulu dereptu si din stang'a. Dee ceriulu cá se vedemu cátu mai currendu consolidata definitivu republic'a, cá Franci'a se-si reapuce activitatea sa intru deslegarea marei cestiuni orientali!

Din Fundulu regiu.

Grati zelosiloru corespondenti ai diuariloru sascesci d'in Sabiu, de la cari am intiellescu d'a menuntulu cá comitetele centrali s'au constituitu pretotindenea si au inceputu a face pregatirile, referitorie la alegerile dietali, in tote scaunele si districtele Fundulu regescu. Membrii acestoru comitete au depusu juramentulu prescissu si au alesu necesariele comisiuni conscrietorie.

Daca si in celalalte parti alle marelui principatu Transilvani'a s'aru affá macaru numai unu corespondinte sassu, fia chiaru si numai cátu unu graunte de mustariu, noi asta-di am fi cam informati despre intregu Ardealulu cu privire la constituirea acestoru comitete centrali. Dara d'in lips'a si acestoru grauntie de mustariu, trebe se ne iudestulim cu cátu scimu. Gratia prea zelosiloru corespondenti romani si unguri; cu tote, cá acelle reporturi pre noi ne-arú fi suprinsu totu numai cu scirile celle vechie prea bine conosciute, mai alesu daca si dintrunu districtu neosiu romanescu vestea despre constituirea comitetulu centrale ne isbesce intr'o ametitoria uimire.

Cu gloria ai moritu sermane Voda Negru inse a remasu leaganulu teu!.....

La constituirea acestoru comitete infundulu reg. adeca in adunările scaunali si districtuali éra romanii si sassii s'au luptatu, cátu s'au luptatu. Portarea sassiloru si d'in aceste lupte trebe se ni-o insemnamu bine pentru tempurile viitorie.

In representantiele scaunale, in cari sassii sunt in majoritate, sassii s'au portatu curatu sascesce facia de romani la constituirea com. centrali. Dintre 12, 16 s'au mai multi membri ai comitetulu sassii au alesu d'abie cáte 1, 2 s'au 3 membri rom. cá de leacu; in cáte una comisiuno conscrietoria neci unu romanu, cá nu cum-va se peara culturvolculu cá nu cum-va se isbeasca in principiulu fratescei egale indreptatiri. Si acest'a sa intemplatu in tote scaunele si districtele fundulu regescu, numai nu in scaunulu Sabesiu si Orestia (despre Mercuri'a nu scimu nimicu inca?) unde, dupa amaru tempu si mari sacrificie dreptatea a ajunsu afi la loculu ei. Numai adunările scaunelor din urma numite, in cari majoritatea si a reprezentantiloru este romana, comitetele centrali s'au alesu amesuratu dreptatii. Majoritatea romana s'a portatu cu adeverata loialitate si fratietate facia cu miclele fractiuni de locuitori sassi si unguri, ceea ce pre reprezentantii acestoru minoritati, mai alesu a celoru sascesci, i face cu atátu mai nerusinati, si inganfati, se pricepe, din cauza, cá romanii sunt in majoritate, si comitu sacrilegiulu d'a lucrá dreptu si ceitabilu de si sunt in majoritate, pre candu maioritatile maiestrite, nenaturale nu sunt dedate a lucrá astfelu.

La Orestia in comitet. centrale s'au alesu 10 romani 3 unguri si 3 sassi, adeca mai multi straini, ca câti aru trebuî alesî. La Sabesiu s'au alesu numai 10 romani, 5 sassi (germani) si 1 jelen vagyok.

In fia care comisiune conscrietoria de trei membri, in ambele scaune, un membru este scau unguru seau sassu, chiaru si presiodinte ca la Sabesiu, seau ca in orasiulu Orestia-unde in comisiune este 1 rom. 1 ung. si 1 sassu, fiindu ca locuitorii sunt de trei natii.

Unde au lucratu sassii astfelu? Unde maioritãte loru in reprezentantie?! Spunemi numai unu locu din fund. reg. si apoi dica, ca falsificamu istoria. Loialitatea, credulitatea, omeni'a tînu pre romanii din fund. reg. pana in diu'a de asta-di sub calcaniulu lui Michel si ne face de in fia-care momentu, la fia care frundia si tufa ne tanguimu si ne aperamu totu cu adeverulu si dreptatea a mana, ca nu cum-va frundiele si tufe se ni dica, ca neamu ingrigitu mai multu, ca câtu trebuie de pre una di pre alta pentru esistinta sufletulu nostru; ca se nu ni dica, aceste tufe, ca este peccatu de morte a se ingrigi si de viitoriu, daca se pote.

Acestu-a este pre scurtu, rezultatulu finalu allu lupteloru elect. pregatoriu din fund. reg. Luptele descrie in detaliu le aflamu in „S. D. T.“ de la corespundentii sassi, se precepe, din punctu de vedere sassescu, desconsiderandu forte partea romana.

Mai cu sama totu in aceste adunari scaunale deputatii sassi ai Universitatii fundului reg. pretotindenea au datu seama din acestu periodu, numai deputatii din acestu periodu, numai deputatii romani din scaunele Sabesiu, Orestia, Mercuria nu si-au plinitu detorinti'a si in acesta directiune. Nu suffere indoela, ca deputatii romani au facutu câtu au potutu, cu tote aceste cu dreptu se pote pretinde de la ei aceasta dare de seama pentru ca si multimea alegatoriloru se fia informata despre celle de lipsa, si pentru ca se nu se intradecendie in ea stricatiu'a idea, ca aru fi dora numai una masina morta in folosulu particulariloru. Nobil'a ambitiune, detorinti'a d'a si-conosce interesele, d'a si-aperã drepturile, trebuie sustienuta si nutrita in animele alegatoriloru, in a poporulu întregu.

Tribunulu.

Tergu-Muresiului in Gerariu.

Domnule Redactoru!

Este unu proverbu adeveratu cumca: a cui e pamentulu acellui-a este tierr'a eu asiã tînu ca proverbulu are acellu intiellessu cumca o natiune care possiede mai multu territoriu, are si in affacerile publice mai mare influentia,

FOISIOR'A.

Despre meserie si fabricatiuni.

Sè ne întrebãmu cum stãmu noi? cei cari odinora asemenea avemu de patria Rom'n'a, cetatea eterna. Noi cari asta-di suntemu departe de a ei aripe si deorece suntemu in agonia de a fi coplesiti de altii.

Noi caroru-a goniulu protoparintiloru nostri au sciutu sè ne alãga de locuinta raiulu pamentulu. Pre fiesi-carele Romanu lu-înflora cugetandu asupr'a realitatii, pentru acest'a ne demonstra ca din ce in ce se pierde câte o o odrasla partecica din aceea ce este romanu.

S'au implinitu mii'a de anii de candu possessiunea stramosiesca au fostu conturbata de cei cari asta-di staruescu a ni-o disputã.

Au trecut 6 $\frac{1}{2}$ secle de candu s'au asiedatu in sinulu nostru prin concursulu cel-loru de antãiu alta odrasla si mai periculosa. Dè aici au inceputu sè fie ne fericeirile Romanulu si mai infioratorie.

Unu ce naturalu, ca deca ellu nu s'au potutu luptã de ajunsu n'a potutu invirge unu singuru pericu cum ar' fi potutu combate si pre unulu allu doilea care purcedea cu mai mare calcule si sigurantia in affacerile salle.

Proste o mie de ani sunt de candu lupta Romanulu spre a indepartã pericululu care

precelle cu ved'ia morale preste un'a mai sermana.

Cu dorere trebuie sè ne convingemu cumca poporulu romanu din dice merge, totu mai multu instraineza d'in pamentulu lui stramosiescu, încãtu ani mane mosiele loru devinu in mani straine. Intielleginti'a nostra nu este in aceea favorita stare materiala, ca se pote cumperã mosie, prin urmare numai unu modu este, ca noi se potemu prin castigare de proprietati sustiené si imulti ved'ia nostra nationale si acest'a o potemu ajunge atunci candu fondurile si corporatiunile nostre morale voru cumperã câtu mai intinse proprietati.

In deceniulu trecut 6 a comperatu giunasiulu din Blasiu, o proprietate in Bucérdea granosa, repausatulu metropolu Siulutiuna in Springu, fondulu scolaru din Nasaudu un'a in Ciabulu-mare, Seminariulu din Blasiu un'a in Samcellu, altele mai multe.

Ecce unu territoriu fromosu carele lamu scapatu din man'a strainului. Este unu altu avantaju mare prin castigare de dominia si anume ca acolo ca provisorii si oficiali sè se applice teneri de ai nostri de specialitate agronomicã, carii ca barbati independinti prin comitete comitatense voru puté si mai usorur apperã interesele nostre nationale.

Fondurile nostre confesionali si nacionali constau partea cea mai mare in harthie de statu, si alte publice; Vedemu catu sunt aceste de suppus fluctuatiuniloru bursei si schimbariloru financiale nu ar' fi ore mai bene ca prin cumperarea de dominia sè le asigurãmu venitoriulu? Collegiulu reformatu din Aiudu si cellu unitariu din Clusiu totu mereu si-lega capitalele salle in mosie, de ce sè nu facemu si noi asiã? Me va întrebã cine-va, ca unde sunt banii? multi nu avemu, dar' de ce sè nu ni asigurãmu si câti i avemu? asiã d. e. daca mi-aduce bine aminte, adunarea generala tînu in Augustu a. 1870 in Nasaudu, a decisu ca cu fondulu Assoc. trans. roman. pentru cultura pop. roman. sè se cumpere o mosia unde cu tempu sè se pote infintiã si o scola agronomicã. Repausatulu metrop. Siulutiuna in literale salle fund. §. VII anume prescrie, ca din tãmere, cumca banii sunt dispusi la devaluatiuni, era-si obligatiunile la vicissitudini alle tempului, cu fondurile adunate sè se cumpere in vecinetatea Springulu dominia ca asiã sè se asiguraze venitoriulu fundatiunei; nu sciu la câta summa va fi ajunsu starea fundatiunei acesteia-

l'amenintia. Adeverulu este ca cu resulu pentruca mai esiste — pre candu alte popora, sub asemenea impregiarari a peritu, inse de perdutu au perdutu si perde in continuu terenulu.

Omulu, Voindu a aflã caus'a i-vine cu greu a o gasi, pentruca nu se pote dice ca Romanulu i-ar' lipsi de intre calitatile datorie de vietia, si nici aceea ca inimicii lui ar' fi mai cu prisosu in zestrati, de natura din contra intielleginti'a Romanulu este de toti recunoscuta. Candu poporulu in genere este atãtu de bine dotatu de la natura candu ellu ca singuru stapanu dispunea de tierra si de tote ce avea, — din care cauza a devenitu invinsu? ce a fostu caus'a ca nobilimea l'a parasitu si care pote sè fie caus'a ca ellu perde mereu terenulu? Multe potu sè fie pedeele, inse credinti'a mea este, ca caus'a principala a fostu si este ca ni-au lipsitu industriale. Nu voiesu prin acest'a a dice ca noi n'am avutu si nu posedemu nece o industria, din contra, se pote documentã ca Romanii remanendu credintiosi datineloru stramosiesci inbracisiedia si astadi cu cea mai mare placere industria stramosiesca — agricultur'a.

Am diasu ca in tempuri de rebelle si revolutiuni multe dintre eminentele calificati industriare se perdu.

Demoralisarea care esista in imperiulu romanu au cuprinsu si capii seu

dupa ce inse in espunerea officiale a notariloru conferintiei din a. 1873 domnii Juliu Bardosi si Simionu Mateiu in Nr. 65 allu „Gazetei Trans.“ fundatiunea au avutu afara de pretiulu dominiulu din Springu 170.277 fl. 5 cr. v. a. si dupa ce in restempulu de atunci in totu casulu starea fondului va fi crescutu, cu banii acesti-a s'ar' potè cumperã daca va fi una accomodata si in apropiarea Springulu seau si si mai departe. — Suntemu convinsi cumca Pr. Ssa prea bunulu nostru metropolu Dr. I. Vancea, carui-a i jace atãtu la anima crescerea si asigurarea fundatiuniloru, câtu si barbati indreptu atãtu in administrarea fundatiunei acesti-a, nu voru intrelasã a satisfice dorintiei fondatoriulu.

Este in urma unu fondu aci-a in locu, anume a Tofaleniloru, care prin nici o manipulatiune alt'a nu si-ar' potè asigurã venitoriulu mai bine, de câtu daca pentru nefericitii deposedati s'ar cumperã pamentu unde s'ar potè ei assiedã si ar' potè scapã de starea ceatocalosa in carea fura arruncati din grati'a proprietariulu Aporu.

Scaevola.

Processulu Offenheim.

Siedinti'a de la 13. Januariu.

Presiedintele. — E surprindietoru c'ai intervenitu la ministeriulu romanu inainte de cercetarea processulu cerendu aceste relatiuni.

Accusatululu. — Amu creditu acest'a indispensabile ca-oi me ingrigiamu ca altu-felu nu se voru invitã acei domni ca marturi si mi s'a parutu aceste depositiuni de cea mai mare importantia, fiindu-ca elle aru confirmã pre deplinu arretãrile melle despre dobandirea concessiunii.

Presiedintele. — Nu mi-adduce aminte sè vi-se fi opritu mediu-locele d'a probã.

Accusatululu. — Apperatorulu meu va fi pus in positiune a dà lamurie despre acest'a.

Presiedintele cetesce una relatiune cu dat'a de 24. Decembre 1874. (5. Januariu 1875) venita da la fostulu ministru-presiedinte allu Romanici.

Ministrulu Cogalniceanu comunicã ca nici guvernulu romanu nici camerele n'aru fi potutu acordã unei societãti anonime, una concessiune care aru fi trebuitu mai antaiu se aiba aprobarea Adunarii generalo si a guvernulu; ei s'a pusu conditiunea sine qua non ca concessiunea nu se va dà de câtu la anume persone, cari aru potè depune una cautiune de unu milionu franci. S'a datu atunci concessiuni la mai multe persone.

conducatorii Romaniloru din dacia Traiana. Urr'a si persecutarea se incuiba si aici. Prin intrarea si conturbarea barbariloru se marira acestea rille si asiã unitatea poporulu din Dacia Traiana s'au sdruncinat.

S'au nascutu si intretienutu rivalitate intre unicele banate romane.

Acestea atitiate de barbari si cuprinse de spiritu tempului, acarui-a devisa era rebelleulu, dusse la atacuri intro sine, si aceste la mai mare desbinare.

Desbinarea Romaniloru mari poterea barbariloru si mai in urma i addusse deca nu invingatori, totu-si in relatiuni mai de aproape.

Prin rebellele continue devenise barbarii forte bellicosu, cu atãtu mai multu pentru ca viet'a loru era unu vecinicu rebelleulu fiindu ca ei nu se assiediasse, nu intreprinsesse nici o industria, ei traiau dupa jafurile de la cei invinsi.

Romanulu avendu industria si vedendu divisata si in parte invinsa poterea lui armata se ocupã mai multu cu meseria sa.

Nobilimea romana conducatoria se amalgamisã cu barbarii resboinici pentru-ca in ea ardea dorinti'a de resboiu inascuta in romanu si forte favorisata pre acellea tempuri.

Ei parasira industria si lassara poporulu. Prin aristocratia romana se imulti

As'u-folu lui Brassey, marchisulu de Sala manca si altoru-a. Nici una d'in aceste persone n'a datu vr'unu resultat, sèu d'in cauza ca n'a potutu sè-si procure capitalu sèu ca personele pentru cari luasseru concessiunea n'au voit, mai târdiu s'o ratifice. Acest'a a dispusu pre camera a trata d'aci nainte numai cu persone cari aru fi in stare a da cautiunile necesare. In an. 1867. s'a presintatu d. Offenheim si a cautatu sè dobandesca concessiunea pentru lini'a Sucev'a-Galati si eventualu Bucuresci. La prim'a-i incercare spre dobandi concessiunea pentru o societate Austriaca a intempinat u oppositiune. Unei concessiuni offerite din partea unei societati care tîne de unu statu vecinu, i-se faceã oppunere. A intratu apoi in alte tratãri cerendu concessiunea pre numele sèu si in numele doctorelei Giskra si a unoru actionari englesi.

Scriisorea conchide:

„Amu luat parte la aceste tratãri. Totu atunci s'a presintatu si doctorele Stusberg ca concurrinte. Dupa multe ostenele, Offenheim a trebuitu sè se marginesca cu lini'a pana la Romanu si cedendu cea-l-alta liniã pana la Bucuresci lui Strusberg. S'a cerutu si de la unulu si de la altulu, ca se depuna, — inca inainte de ratificare, cate unu milione franci cautiune. In faci'a acestoru fapte indeplinite sunt in dreptu sè affirmu ca camerele cu greu aru fi datu acest'a concessiune altei societati; si cu atãtu mai greu aru fi cedatu acest'a concessiune unei societati de calli ferrate cari tîneau de unu statu vecinu. Affirmu ca eu ca ministru n'asi fi potutu luã asupra-mi ca sè sustinu in camera assemeneã concessiuni si a le suppus principeli; acest'a e asiã de adeverata, in câtu, banuindu-se ca la spatelu lui Strusberg se aflã Staatsbahn, carui-a i se atribuiã intentiunea ca voiesce sè iee liniile romane, s'a cerutu lui Strusberg garantie, ca fara invoirea guvernulu ellu sè nu pote cede aceste linii unei alte societati si acest'a s'a trecut si in conventiunea inchiata in an. 1870, dupa ce Strusberg a incetatu lucrãrile. Atunci au meisu cu restrictiunea atãtu de departe, in câtu nici priveghiarea acestoru linii n'au voit a o lassã unei alte companie.

„Indata dupa primirea întrebãrii dvostre, m'amu dussu la principele Dumitru Ghica, care atunci a fostu collegulu meu in ministriu. Responsulu seu pre care vi-lu anescediu in originalu affirma, ca amintirile melle despre dobandirea acestei concessiuni sunt fidele si adeverate. Me oprescu aci, fiindu-ca numai atãtu potè sè mi-adducã a-minte d'atunci. Dera ca acest'a este purulu adeveru, incredintiedu pre onore si consciintia.“

„Bucuresci

Cogalniceanu.“

numerulu strainiloru poporulu si astfelu in currendu si cu inlesnire devenira stapanii acestui-a. Prelanga totu spiritulu resboinicu allu barbariloru si imultiiti prin nobilimea Romana scieau bine ca ei de sine nu sutu de ajunsu si total'a subjugare a poporulu de acea au cautatu sè se immultiesca prin colonisatiuni. Noii colonisti dreptu multie-mire pentru marile privilegie ce le dobandira, addussera cu ei industrie mai perfectionate adeca acellea a meserieloru.

Dicu addussera cu ei meseriele, pentruca ei erau din poporulu carele chiaru pre tempulu Romaniloru vedeã in elle midilocu de a subminã imperiulu si neamulu acestu-a a fostu care i-a datu lovitur'a de morte.

Vedindu cei mari ca in industrie stã poterea, devenira cutropitori industriiloru si a focularieloru (vetreloru) loru.

De aici a urmatu lupta de despoiare in contra Romaniloru, asiã in câtu in unu tempu devenisse ei proletari pre vetrele loru.

I mai tînura inca bravur'a strabuna si dreptulu santu si prin aceste, mai allussu prin prima — si-mai eluptasse pucina din ce avea.

Au voit certulu ca calitatiloru Romane sè-i lipsesca unele dintre celle industriale pentruca astfelu au fostu crescerea stramosiesca dupa principiulu Romei vechie, care diceã. „Tu regere imperio populos, Romane“

„Post scriptum. Mai amu co-va de adausu.

„La întrebarea deca ministeriulu ar fi datu concessionariloru sè întielegã cã si-va da consimientulu numai unei concessiuni alle unei societãtii, alle carei statute voru fi verificate de guvernulu kesaro-kraiescu, trebuia sè declaru cã nici unu ministeriu romanu si nici acela pre care lu presidãmu n'aru fi potutu luã asupra-si a semnã una concessiune cu condițiunile de mai susu.“

Scrissorea principelui Demetriu Ghica suna :

„Domnulu meu. La întrebarea dvostre in privintiã celloru intemplate cu cedarea concessiunii pentru liniile Succes'a-Romanu nu potu responde de câtu cã in adeveru membrii camerei s'au oppusu concessiunii acestei linii, unei societãtii care aru aparținē statelor invocate. Fiindu-cã guvernulu are datoriã a tienē comptu d'acest'a mi-aru fi fostu preste potintia cã ministru-presiedinte si ministru alu lucrãrilor publice a supsemnã una conventiune care aru coprinde alte dispositiuni de câtu acelea pre cari corpurile legiuitorie le-au doritu cã sè le vedia implinite. Totu-deo-data, mentionezu impregiurarea care este totoruru cunoscuta, cã depunerea prealabile a cautiunei de unu millionu franci a fostu cã condițiune sine qua non.

Primiti etc.

„Principele Demetriu Ghica.

„Accusatulu. — Aceste depositiuni justifica pre deplinu celle ce amu dissu eri in acesta privintia. Obținerea concessiunii liniilor romane a fostu mai multu de câtu dificile pentru una societate austriaca. dupa ce guvernulu romanu, ai carui-a omeni cei mai insemnati sunt aci supscrissi, — principele Ghica nu mai este ministru-presiedinte dera e presiedinte camerei deputatiloru, — n'au potutu sè staruesca pentru d'ins'a.“

Dupa inchiararea darii de sēma a siedintiei „Neue-Freue-Presse“ publica urmatoriã scrissore :

28 Octobrē 1868.

Iubite Adolf! (de Herz).

„Ti-tramitu pre langa acest'a una scrissore oficiale pre care ai potē-o arre a acatoru gugumani (Schafsköpfe, capete de oui) si te rogu in interessulu nostru comunu, atãtu in allu societãtii si allu bancoi, câtu si allu tierrei cã sè lucredi acolo spre a se aprobã cererea nōstra pentru garant'ia liniiloru pre sectiuni. Acesti stupidi (Stockfische) de deputati sè arreta a fi iperoxidati de sireti si cauta midia a quatorze heures; ei bine! pentru Domnedieu! deca ei nu voiescu altufelu o se mai aiba a acceptã inca unu altu annu pentru liniã loru, cã-ci societatea, de sicuru nu va face, numai, pour leur beaux yeux (pentru ochii loru coi frumosi), una lucrare for-

memento: Haec tibi erunt artes. (Tu, Romane addu-ti aminte a domni preste popora prin comanda, acestea ti-voru fi artele talle.) — Luandu pre omu cum este, trebue sè o spunemu si fie-sce carele o semtiesce in sine, cã natur'a lui l'indēmna forte spre acestu principiu, pentruca pre câtu este de placutu a domni, pre atãt'a de grea este munc'a, si omulu se pazesce de ea câtu nu mai se pote. Am vedutu cã etern'a Roma a devenitu jertfa acestui principiu.

Ore noi Romanii cum ne aflãmu? crēdu cã fiesce carele are convingerea d'in prassa cã: câtu se pote de tristu. Bravur'a Romana au suppusu lumea sub domnirea sa, inse au pierdutu-o, pentruca la sustinerea ei se recerã mai pucinu eroismu bellicosu, inse o fundamentala crescere industriara spre a eternisã sēu cellu pucinu a asigurã viet'iã poporeloru si a imperie.oru pre multe, multe secle nainte.

Totu bravur'a stramosiesca au scapatu pre romanu de sub amarulu jugu si de viet'iã animalica sub care barbarii lu-au incatenatu in secele trecute,

Dorere, dorere, inse me temu cã lips'a nōstra — asiu potēã dice — totala de industrie ne duce spre peritiune (dee certulu sè mō insiellu inse mi-se pare cã abissulu se apropria d'in ce in ce. Sè ne întrebãmu care industria inbracisedia Romanii? de respnsu vomu avē, cã mai nece un'a. —

tiata care aru reclamã mai multi bani, sēu d'ua pre tempuria aprovizionare materialu de constructiune, materialu rulantu, si astufelu se perdia procentele capitaleloru, numai cu scopu de a fi placuta Valachiloru.

„Toti ministrii m'au assecuratu, la plecare, cã propunerea nōstra nu va intempinã nici una difficultate.

„In consciintia amu facutu acēsta comunicare consiliului meu de administratiune si acum stau compromissu vis-à-vis de d'insulu, din cauza cã romanii nu s'au tienutu inca de cuventu.

„Noi dorimu sè sustinemu întreprinderea nōstra onestu si culantu; deca inse densii nu întielegu totu asiã, atunci ne voru sili sè ne arruncãmu si noi pre terrenulu insiellatoriei si alu pîrlelei si atunci ucenicii pote voru întrece pre maestrii cei mari d'acolo. „Mundus vult decipi, ergo decipiatur“ nu este devis'a nōstra, inse nici nu vomu a fi insiellati d'acesti insiellatori; ori trebue sè cumperãmu cu auru fia-care passu ce facemu in acēsta tierra a fagaduintiei? Pentru acest'a suntemu destallu de bogati.

Allu teu sinceru suppusu Offenheim.

Tiberiad'a Satumariului, 1. Fauru, 1875.

On. Dle Red.! Gatãramu cu mestecarea veninului; cordialele stringeri de mana de la prossimã congr. cottensa, — la carea luã parte si amicu nostru Publicol'a, d'acum inainte membru allu commissiunei cottense, — ni dederã de sciutu, cumca detestabilã discordia, ce domiã câtu-va tempu între noi, fratii d'omu sange si d'o mama, se inlocui numai decãtu prin amic'a concordia; deci cu mandria potemu esclamá acum: „Recedant vetera, nova sint omnia, corda, voces et opera!“ Dã sè traesca concordia! si acest'a va traif, deca vomu staruã a combate ambitiunea personala cu crestinesca abnegatiune. (Ve fericitãmu. Asiã sè fia! Red.)

Concordiã deci triumfēza între noi; inse nu e destullu atãt'a, cã noi d'acum inainte ne mai inhamandu-ne unii de altii, sè persistemu eccã asiã cu manile in sinu; ci se lucrãmu unanimu in tota dreptiunea, ce tientesce la consolidarea nōstra culturala, baseriedca si politica; da, sè insistemu pentru reuniuni scolari, pentru synodu, pentru incuviintierea drepturiloru cetatienesci, castigate, si prin lupta solidaria si d'aci inainte castigande atãtu in administratiunea comunala, câtu si cottensa.

Ecca, in cãte-va cuvinte am demarcatu terrenulu activitatii nōstre; terrenu destullu de vastu, si considerandu vitregitateã tempului, o întreprindere destullu de

Cea agricola? — Da, iubirea spre agricultura este inascuta in noi. — Stramosii nōstri au fostu, cari au datu o vietia adeverat: aeestei industrie.

Noi inse nu o avem nece pre ast'a. Avemu buna partecica din elementele necessarie.

Avemu pamentu, avemu o aplicare naturala si tote vocatiuni. Pre langa tote acestea nu avemu nimic'a, pentruca de o parte am perdutu celle mai essentielle principie a scopului care ni-lu impune o adeverata cultura, si chiaru celle stramosiesci lo-am uit tu si lassatu.

Ba si semtiulu l'am perdutu.

Nu mai vedi cã in Rom'a vechia, cã senatorii, patricii si nobilimea sè se dee pre întrecute in privintiã cultivarei pamentului.

In noi s'a inradecinat numai poff'ta de a domni, si asiã cu mare cu micu tragemu mai multu acolo unde ni-se pare a fi domniã, la adeverat'a calicia. Ce agricultura portãmu noi? aceea a lui Mosiu Adamu, cã-ci de cea Romana suntemu de parte cã de ceriu. — Muncimu pamentulu pentruca ne silescu neinduratele trebuintie, famoa cea neinpacata, inse deca am potē capetã cu totu unu locsioru, de!... ne am appucã numai decãtu, de domniã.

Noi agricultori! — da ce s'a facutu pentru inaintarea culturai pamentului? Conducatori nōstrii dicu: Romanulu e plugariu — ce mai plugariu fora malaiu!

grea; inse: viribus unitis! totu-si supportabila pentru umerii nōstri.

Noi de secle sufferimu, si caus'a sufferintiloru nōstre, forte de multe ori amu cercat'o aiurea si nu acolo, unde ea adese-ori a culminatu. Adese-ori ne amu plansu in contr'a impilariloru marsiave provenite de ici s'au colē, fãra cã sè scimu adeverat'a causa, cã, pentru ce atãte impilari? pentru ce asiã, cã impilari sè nu mai aiba capetu? Impilari stim. lectori, au fostu si voru fi necontentu, pana-ce voru custã pre pamentu popore cu cultura si disciplina derangiata, popore condusse de conducatori contentiosi, condusse de conducatori si ei senguri adese-ori condussi, s'au d'anu detestabilu egoismu, s'au cellu pucinu d'o deplorabila frica.

Decã localisãmu acum cultur'a si disciplin'a nōstra — precum se va vedē mai la valle, — destullu de derangiata, dupa seriosa privire preste ea, numai decãtu potemu pipã adeverat'a causa a nenumerate-loru nevoi din comitatulu nōstru, locuitu de 120,000 romani in frunte cu 100 preuti, clerici absoluti, si vre 16 întieleginti mireni. — Ce frumosu numeru de întielegintia, capabila d'a sustienē lupt'a, harnica d'a refrange ataculu, si in stare d'a nu mai tolerã, cã ici ne baga in noroiu, colē ne fugaresce pre colnicu vicelanulu impilatoriu!

„Perditio tua ex te Israel!“; da, noi cei ce vedemu in carte, noi carturarii, nu impartesimu celle vedute cu poporulu nōstru: reuniunile scolari le relegãmu inca si adi „ad pium desiderium“, de si tempulu pre-tinde imperiosu cã, pentru sanetos'a pregatire a generatiunii tenere, sè purcedemu in conformitate, emulandu in zelu a pregati cetatiani luminati, insuffletiti pentru infiorirea patriei si natiunei nōstre; ba, nu facemu, neci ceea ce, ni se demanda, nu ni regulãmu scolele repetitiunali, unde prelanga scrissu, cetitu, etc. sè ni instruimu tenerimea adulta, resp. poporulu si îndrepturele si datoritiile salle cetatienesci. Referintiele nōstre parochiali prin retiparirea schemei ominose din seculu trecut, sunt celle mai deplorabile; ici, cello mai detestabili processe; colē, caderea pre diumetate a proventelor parochiali; si deca cestiunea synodului, uniculu balsamu pre ranele nōstre, — noi, ticalosii de noi, la vederea lunei, o penemu ad acta postoloru curiose. Amu allessu comitetele comunali, fãra cã sè staruimu pentru regulat'a tinerere a siedintiloru prevediute in lege, (vedi art. 18 §. 58 legea com. 1871), unde sè li potemu notificã comitetelor, frum-sele loru drepturi autonomice, facia de affacerile comunali, si in specie facia de usulu limbbei materne in ducerea respectiveloru protocolle comunali. In viet'iã nōstra publica

Asiã este, noi lucrãmu pentruca nu potemu altucum, inse nu lucrãmu cã sè avemu, nu, pentru cã in casulu acestu-a am tienē si noi passi cu progressulu lunei. Romanulu a avutu si are ocaziune se face, si a faoutu multe in sfera iubita inca la stramosi, adeca pentru domniã.

Cei cari se affia la potere facu cã si fi loru se pota progressã in asta privintia. — Poporulu platesce, era pentru ellu nimicu nu se gatesce.

Toti tindu la domniã, poporulu inse au ajunsu in ghiarele declaratiiloru nōstrii inimici, pre callea peritiunei.

Poporulu aduna, da, cã sè dee si mai multu.

Se aduna capitale, caroru li-e cu potintia facu prin poporu fundatiuni, inse nu pentru fundamentulu unei natiuni, pentru poporu.

Nu pentruca ellu in meseria lui, nu-i ajutat de nemenea, neci chiaru de acei-a cari pre pung'a lui invetia asta specialitate. Da, imperiulu giganticu allu Romei au trebuitu sè cadia ne avendu de fundamentu elementele necessarie pentru vietia poporaloru. Ce sè m'i dicemu noi, cari nu avemu neci un'a dintre industrie, nu, pentruca chiaru agricultur'a, carea ni este specialitatea, o portãmu numai cã sè o portãmu, nu avemu nece unu scopu, pentruca poporulu se ignorēza.

cottensa, in restempu de trei aniã deca noi, asiã numit'a întielegintia nu ne amu aduatu cellu pucinu una data la unu locu, cã sè ne consultãmu despre asiã numitulu, modus procedendi! Doi-trei insi, noi între noi suntemu sinceri, curagiosi, pana a ne si anina unii pre altii; inse candu audimu sunandu bucinulu de lupta, o pitulãmu care in catro. Chioranii ne au rogatu sè întrevinimu mai de una-dille cu tote fortiele la cottu, pentru incorporarea a 36 commune romanesci d'acici cãtra districtulu loru: dorindu, cu pic-tate amu doritu toti acest'a; inse: Simeonu stilitulu Oaz-niloru a trebuitu-cum dice, — sè assiste la essercitiile militariloru dislocati in tierra sa; Alessandru cellu bunu si a ascutitu sabiã advocatiale, cã sè taia numai decãtu nodulu gordianu, cuvissulu Iosifu cellu cu tipu bunu (din Arimathea) eram sè dicu din Seini s'a temutu de frica judeiloru a aduce balsamu pre ranele nōstre; isvoritorulu de miru Dumitru, nu a facutu indrasnetiu la lupta pre vecinulu seu Nestoru singuru singurellu dar si ellu la sortea Cassandrei condemnatulu Lazaru alludendu la „adaugerea este luarea“ seu dorosce incorporarea partiloru de dincoce de codru ale Silvaniei dreptu cuventu cã asiã cere situatiunea topografica a acelloru parti, — cu mapp'a a mana si dreptu acellu-a-si cuventu a cercutu si ellu pre cottu, cã sè implinesca dar si cottulu seu dorintiã chioraniloru; ei, dar cellu ce e condemnatu la sortea Cassandrei, nu pote sè aiba crediementu, neci atunci candu spune adeverulu, deci potemu ceti pintre sire cã, ce s'a cesseratu si prin acest'a; deca, intr'altelu nu si aceea cã, prin parintiesca inrigire a lui Phoebu, si miserabil'a nōstra disciplina, acum nu mai e reprezentante la cottu.

Ecca cultur'a si disciplin'a nōstra domestica. Acestu-a o tipulu, acest'a e icon'a situatiunei nōstre cottense, si precãtu tempu va fi acest'a icon'a situatiunei nōstre domestice cottense, — caus'a grollei situatiun sè nu o cercãmu mai multu extra, ci numa intra muros; ba, perseverandu astfellu, sè nu ne mai vaietãmu, cã chiaru si in er'a epochala a luptei in cultura, avemu d'a portã pietra sub cuiburile buheloru, ore candu — horrendum dictu! — chiaru reprezentanti ai interesselor nōstre, allessi de noi ticaitii, si inca unde? colo la diet'a tierrei. O tempora, o mores!

Decã e acestu-a tipulu situatiunei nōstre, ce avemu dara de facutu? Uti figura doctet, între barierele legii, sè formãmu numai decãtu reuniuni scolari, cã astfellu sè castigãmu o crescere salutaria si uniforma a prunciloru nōstri, sè inactivãmu numai decãtu scolele repetitiunali, unde sè se instrue tenerimea adulta, resp. poporulu si in drepturile salle cetatienesci; sè inactivãmu siedintiele comitetelor comunali.

Poporulu este stanc'a puternica a unei natiuni, numai ellu dã viet'iã si caderea lui aduce morte sigura. Pentru viet'iã omului si a natiuniloru sunt indispensabile midiocele de traiu.

Deca omulu nu pote essiste fora elle, nece pote face care-va progressu D'între celle mai principale sunt cari astempera fomea, si setea, cari ni dau adapostire, ni accoperu golitiunea si ne assecura contr'a frigului.

Fora de a multiemi acesteã, nu pote nimenea trai. Cu câtu voru fi elle mai cu prisosu desfacute cu atãtu mai multe trebuintie noue se voru nasce.

Dulcet'iã ce o semt'imu la multiamirea trebuintiloru, ni va dã cellu mai mare impulsu spre lucrare. Inpintenarea spre munca va cresce si ea va deveni unu ce placutu.

Nu mai acea natiune lucrēza spre adeverat'a ei essistintia, spre multiemirea ei, infiorirea ei, care este in prim'a linia preocupata de castigarea in abundantia, a materiiloru necessarie spre vietia, pentruca lipsindu acesteã nu numai cã nu pote fi vorba de progressu, ci va vegetã câtu va vegetã, inse perirea ei este sigura.

Fiesce care natiune cã si fiesi care persona trebue sè lucreze cu totu adinsulu spre assecurarea acestoru mediuloce.

(Va urma.)

unde cu legea amana se arretamă comembriloru nrulu drepturiloru de cari dispunū, si specialminte dreptulu d'a se servi de limb'a loru materna, că limba protocolaria. Acestu din urma sierbetiu aru fi trebuitu se ni-lu face altmintrene ex offo si in intiellesulu legii si pan'acum, cellu pucinu acei judi cerc., pentru acaroru-a reessire la tempulu seu ni-amu folositu de debilele dar de tote fortele nostre. Prin scola si prin comitetu astieliu civilisandu-se poterea suverana adica poporulū, adi-mane cu buccuria vomu observā, cum se scie feri potinti'a suverana de appucaturelle subornate alle impiloriloru sei, facia de cari de multu ar fi trebuitu se dica cu Phoedru: „Fucō — vinarsu si alte brahele veninose — „me non capies.“

Si apoi noi preutii ajungandu ecca la tristulu stadiu da fi appriusu templulu pacii dintre noi si credintiosii nostri prin tetiuenele aruncate inca la Tamai'a, se depunemu larv'a piului desideriu, se stamu firmu prelanga initiatiiv'a memoriala de la Satumare, se-i spunemu bunului nostru archiereu, cumca impregiurarile nostre acum chiaru nesupportabile sana ratione numai prin synodu se potu restituī in cadrulu de mai inainte; se-i spunemu că poporulū in costiuni schematicē neci că mai stā la vorba cu noi, cu atātu mai vertosu nu, că-ci candidatii de deputati lumimbota cu stergerea decimeloru; intiellege: lecticale, jugale, etc; da, se lu rogāmu pre bunulu Archiereu că, d'ocamdata adhoc se ne conchiame la unu synodu mictu, care — in er'a constituionalismului, — numai singuru este capace d'a adduce concluse acceptabile de ministeriu si de cottu. Da, baseric'a nostra pre di ce merge devine mai sguduita, preutii portati pre la tribunale, etc. deci periculum in mora in asemeni impregiurari uccide mai jute decātu fulgerulu; deci cu devotamentu se marturamu Pssalle, cumca cu pofta pia numai potemu perseverā. Se-i spunemu că si pi'a enunciatuione de mai deun'a dille a unui collegu, dar' si acest'a din altu cottu, n'a fostu authentic'a interpretatiune a concluseru nostre Satumariane, ci precum cetiramū printre sire, acea enunciatuione a avutu de scopu: s'au a alterā s'au cellu pucinu a amenā intruparea buneloru intentiuni — precum intiellesaramu chiaru la adunarea din Satumare si inca din funte securu — preavute alle PSSalle; ceea ce ne taia acum si ne ustura pana la ossu.

Era in viet'a publica cottensa, ni e de lipsa — si pana la formarea clubului rom. pol. nationalu, — cea mai regulata presintia la siedintiele cottense, cu atātu mai vertosu că, in restempu de 3 anni, abiā sciurāmū 2—3 siedintie, unde se nu fimu avutu de lucratu; deci, romanasi se-si constituie prealabilu modulu procederei facia de differitele cestioni nationale, basericesci. Doi-trei insi cu allocutiunea, era 2—3 insi cu defensiunea connatiunaliloru sei se fia intrarmati. Ce scandalu, ba potu dice scārba, se intemplā si in sied. din 26 Fauru, a. tr., candu Lazaru, — dicandu că: nu pote primī proiectulu de lege despre arrendarea coteloru, neci din acellu punctu de vedere, de ora ce pre basea acellui proiectu se derangiēza si atari cote s'au districte, unde multi tineri romani absoluti, nascuti inse nu bine vediuti in cottulu acestu-a, si-cersiescu panea de tote dillele, s'au cellu pucinu, unde li e permisu a si-plange peccatele, că s'au nascutu de romani, etc., — numitu conturbatoriu allu pacei (dorere si rusine) secularē a forului si sallei cottense (sustienuta in parte de sange si sudori romanesci), n'a fostu sustienutu neci d'unu suffletu romanescu ci fū lassatu sie, si sprignirei unoru anime nobile din castrele fratiloru unguri, că contele Vay, canoniculu Schmotzer si ppulu ref. Kiss. — Da acei 20—24 repr. romani purcediendu solidarū si assecurandu cu voturile lorū numai acea partida, carea i va stipulā mai multe drepturi, voru castiga multu din respectulu, ce facia de 120,000 romani cu totu dreptulu li-se cuvine.

La lucru dar iubitiloru concet. satumariani? Voi cari cetiti in carte cumca: „Pre cei, ce inaintea luptei, la tiemurele riului se intindeau pre folle, li-a datu drumulu Geodeonu“; Voi cei ce sciti din bibli'a stramosiloru, cumca: „Os'a, de ora ce s'a tamutu a se attinge de scriiniulu legii, ce erā pre acilea se

so restorne, — numai decatu a moritu“, doci sciti dara că pre cei friensi si Ddieu santulu cu morte-i-pedepesce; Voi, mai allesu preutiloru cari ati invetiātu cumca: „Perfecta charitas foras mittit timorem,“ati cetitu cumca: „Probatio dilectionis, exhibitio est operis,“ (s Grig. cart. 2., hom. 30., nrulu 1); ar trebui se sciti si ceea ce in presma rubulū ardiendu adese ori-cu glasulu glasuiti, cumca: Nu cellu ce m-dice mie Domne Domne“, etc. adica nu dorulu piu ni va essoperā salutea publica, ci va essopera-o concordia impregnata cu o activitate intensiva mai allesu in direptiunea tripliee (scola, communa, cottu), mai susindicata; că-ci altmintrene de ne vomu lassā mai allesu noi preutii, conscii despre assiom'a: „Corruptio optima pessima“, a ni se in veninā filii suffletesci de la natura curati, buni si blandi, — se va impleni ceea ce a dissu. Petru catra safi'a: „Petitione celloru ce te voru ingropā sunt la usia.“

Cicariu.

Selagiu, Oartia-de-susu, 24. Jan. 1875.

Stimate Dle Red.! Precependu eu in senmetatea Santieniei cuventulu de „onore,“ mi ieu libertatea a passī in publicu pentru salvarca onorei si a caracterului meu inca pana acum nepotatu, dar' prin correspondentele din Giurtelecu cu dat'a 26. Decembre 1874. in acestu pretiuitu diariu Nr. 89 apparutu, sunt vetematu prin assertiunile absentiei de sine prin sic volo, luandu si libertatea peccatosa si demna de imputatiune a me insinuā asiā falsu Onoratului publicu cetitoriu.

Adeverat'a intemplanē stā asiā: Venindu D. corresp. Laurentiu Caba la Bicazu cu vreo căti-va d'ar forte pucini alegatori d'in Giurtelecu la alegerea aloru 2 (doi) reprezentanti pentru intregirea membriloru comitetulu comitatensu, inse forte tardiu, candu prin D. Simeonu Popu că presiedinte la aceea-si alegere au fostu enunciatā inceperea votarei, si asiā neci au avutu timpū, pre cumu dice, se me provoce pre mine si pre D. preutu a loculu la constatuire, fiinduca noi ambi amu fostu alessi că membri de incredere prin poporulū alegatoriu, si fiindu in lăintru sub inspectiunea Dlui presiedinte n'amu potutu impartī siedle pentru judanulu Ignatu Weiss pre cumu assere Dsa, apoi neci că amu avutu lipsa si feri Domne, neci amu voitu si de asiū fi avutu occasiune se impartu siedule dupa ce numele meu au fostu inserissu pre siedulele toturoru candidatoru, si daca au dobanditu majoritatea voturiloru numele judanulu pre langa allu meu, ast'a nu e vin'a mea, ci a Dlui corresp. L. C. care au fostu pre afara pintre poporu si n'au fostu in stare a-lu capacitā, — judanulu, daca eu si preutulu loculu n'amu potutu fi pre afara, ca se capacitāmū poporulū ne sciindu neci intentiunea poporulū, fiindu proprietariu mare in aceea comuna s'au folositu de occasiunea bine venita, sciindu că poporulū pre mine neci sab unu pretestu nu voiesce a me lassā se nu fiu allesu, si-au gatitu siedule pre numele lui si allu meu sciindu-si prin aceea sigura reessire, daca voru fi primite prin alegatori, — asiā dara daca D. corresp. au essitu afara pintre poporu pentru delaturarea reului pre cumu dice, pentru ce nu l'au delaturatu? renuciandu de la candidatura, — lu-intrebu acumū că ore cine l'au candidatu? eu, afara de mine altulu nu, spre intarirea acestui adeveru amu martori fide demni, in casulu recerintiei intregu poporulū alegatoriu, care au fostu sositu la loculu alegerei, că mai nainte de a fi enunciatā prin D. presiedinte inceperea votarei, si pana a nu sosi D. Corresp. L. C. l'amu propusu alegatoriloru, — dar spre mirare, ce mi-a respunsu; că nu de membru a Comitetulu Comitatensu, dar neci de nimica nu l'oru allege in veci, neci de nume-i nu voiescu se auda fiindu-i cunoscuta la intregu giurulu acestu-a grosolan'a-i tractare cu poporulū pastorirei lui incredintiatu, cu care bietu poporu totu processe preste processe are, si nu ca se lu indulcēca cu cuvintele recerute de la unu spiritualu, dar totu mereu lu maltraptēdia. Ce mai prudentia pastorala!

Mai incolo dice D. Corresp., că la alegerea officiantiloru Comitatensu amu deser-

tatu din castrele nationale, — aci me provocu la sentiulu de onestitate si marturisire consciintiosa a membriloru nationali, că dinsi că martori oculati se me arrete publiculu decum-va amu facutu assemine facta, cumu assere D. Laurentiu Cab'a, care n'au fostu nici candu de facia, fiinduca de candu sunt norocosu a fi membru comitetulu comitatensu numai unu data au fostu alegari de officiantu a comitatulu, si, si atunci toti membri nationali d'impreuna cu partia oppositionala magiara n'amu participatu la votare, — facandu-se inca protestu in contr'a acellei-a-si alegeri, dar' dorere, resultatulu au fostu nefavoritoriu, — asiā dara Dle Laurintu Caba, nu intrebu, cumu poti fi asiā malitiosu? — au dora te rode la inima că mi-a multumitu publice poporeni mie incredintiatu d'in ambele comune pentru offertulu ornamenteloru de sierbetiulu divinu tienetorie? — nu-ti para reu, ci te buccura, — fā si Dta assemine, si atunci credu că ti-voru multiem si poporeni Dtale si vei fi iubitu de dinsi, — dar nu face asiā pre cumu ai facutu in decurendu trecuti anni, că, că protopopu si colleptante in acestu tractu Protopopescu, ai adunatu pentru academi'a romana o sumulitia frumosa de la preuti, docenti, intieligintia, si poporu din acestu tractu, si neci pana asta-di nu ai tramissu-o la loculu competente, unde si eu amu fostu offeritu 3 fl. v. a. cu multa sudore castigati, si cetindu din foile publice numele toturoru contributoriloru generosi, la acellu-a-si mare edificiu nationalu, inse dorere, că numele contributoriloru din acestu traptu n'au mai apparutu nicairea, acumu te provocu se te legitimedu, si se respundi la acest'a nationalistule mare?

Alessandru Costea, *)
parocu in Oartia super.

Satulu-nou inf. in 18. Jan. 1875.

Prea stimatē Dle Redactoru! — In Nr. 90—1874. „Fed.“ s'a publicatu sub rubric'a „Varietati“ un'a correspondentia anonima, prin care auctorele ei condussu de necultur'a animei si importunitate facia cu mine se incerca a seduce pre On, publicu cetitoriu prin publicarea unoru neadeveruri gressolane facia cu sentiementele si caracterulu meu nationale. — Desi, considerandu punctulu de purcedere si indemnulu auctorelei acestei correspondentie mintiuose facia cu mine, — n'ar meritā a replicā nemica la dinsa, totu-si pentrucā nucum-va, nedesmintendu aceste neadeveruri, On. publicu cetitoriu se se affle indemnatu a crede, că celle publicate facia cu person'a mea aru fi dōra adoverate, mi ieu libertatea a cere ospitalitatea pretiuitulu DV. diariu. spre a responde correspondentelū anonimu urmatoriele:

Nece un'a data n'am fostu, Reverende, nece sum asiā de servilu, precum insu-ti ai recunoscutu neastrinsu in anii trecuti, pentruca de dragulu cui-va se me desbraccu de sentiementele melle nationali, cu atatu mai pucinu de dragulu unui jude processualu, cum nu te genedi a scrie. Nece un'a data n'am correspunsu cu veri unu officiu, fia ellu ori de ce numire, in limb'a magiara cutarui jude processualu. — Eu mi cunoscu santien'a officiuului meu atātu facia cu baseric'a, cătu si facia cu natiunea si-mi cunoscu si sentiementele nationali mai bine decātu ori si cine altulu, de aceea dechiaru de calumnia malitiosa totu ce ai publicatu in correspondentia anonima facia cu person'a mea,

*) Dl. Alessandru Costea spre justificarea sa ni tramisse doue atestate, unulu de la Dl. Simeonu Popu fostu presiedinte la alegerea despre care se vorbesce in Nr. 89 „Fed.“ prin care adeveresce că dsa n'au observatu că Dl. A. Costea se fi impartitu siedule si că necurmatu au supraveghiatu la darea voturiloru; — altulu de la Dl. Nicolau Brendusianu, proprietariu in Babi'a, care inca adeveresce, că n'au observatu că Dl. A. Costea se fia amblatu pintre poporu, prin urmare că nu e vinovatu precum dice Dl. L. Cab'a, era cătu pentru eludere, dl. Brendusianu dice, că au fostu eludatu prin Israeliti d'in Bicadiu, unde fusesse destinata alegerea membriloru comitatensu. — Cu aceste credemu, că incidentulu se pote considerā că terminatu. Red.

Totu lucrulu, despre care nu se genedia importunulu anonimu a vorbi in correspondintia s'a facia cu mine, se invēte, Dl. Redactoru, pre langa un'a carte de familie ce subscrissulu iam dato in ver'a trecut fratienelū correspondintelū anonimu si ce deosebire prelanga competentia luata pentru acestu lucru. Lucrulu stā asiā: reverendulu correspondentu anonimu, sciinduc frate seu mai teneru nu se affa introdussu in matricul'a botezatoru, a aflatu de bine in rar'a sa sapientia, a-lu indosi pre acestu-a cu ajutoriulu altoru-a de la assentari pan' in an. allu 32-lea allu etatei, crediendu, că dōra pre acēsta calle lu va potu scapā de totu de a prestā statulu aceea, ce trebus se prestēdie veri care cive onestu, adeca servitiulu seu, pre care Cicerone lu numesce prim'a vertute cetatienesca.

Adducandu inse impregiurarile cu sine, că acēsta facta neprecugetata se se descopere, s'au mai correctu, voiindu anonimulu a me intari in credintia, că fratele seu este chiamatu la assentare, l'a indemnatu pre acestu-a se cera de la mine un'a carte de familia spre scopulu, că ar voi a reclamā. Subscrissulu necunoscondule intentiunea m'am dechiaratu, că i voiu da-o, deca mi va prestā competentia prescri-sa pentru acestu lucru, carea vodienduse astrinsu de impregiurari mi-a si prestatu-o. — Pentru prelucurarea acestoru carti de familia sunt inse impartite pre la notarii cercuali nesce blanchete cu capuri tiparite in limb'a magiara. Adducandu-mi-se deci si mie unu astufeliu de blanchetu am introdussu in rubricile prescriisse datele respective d'in matricula, — tote acēstea inse in limb'a matriculei, in limb'a aceea, pre care am supt'o de la mam'a si pentru care possiedu mai multu sentiementu si devotamentu decātu correspondentele anonimu. Asiā dara nu judele processualu a cerutu de la mine acēsta carte de familia, ci fratele anonimulu, că se me seduca a crede, că ellu este acum chiamatu la assentare si astu-felu se incungiure periculu de a fi aretatu comisiunei assentatorie că unu insiellatoriu. — Cu tote acēstea, cartea a voitu a-o capetā, pentru omeni'a nu sciu cui, „gratis,“ era fiindu-ca acēsta nu s'a intemplatu, acestu nu sciu cine a inceputu a se laudā, că-mi va resplati ellu mie pentru acēsta, si a sumutiā poporulū asupr'a mea, de-si fara de resultatulu doritu, cu multe mintiuni.

Acēsta este crim'a, Dle Redact., cu care me invinovatiesce anonimulu a o fi comissu. Acēsta este si servilismulu meu facia cu judele processualu, carele nece n'a vediutu dora aceea carte de familia.

Permitteti-mi inse, Dle Redactoru, a responde anonimulu si la ceea ce privesce dispretiulu necuvenintiosu facia cu respectivulu jude processualu, acarui armonia cu mine in ceea ce privesce binele basericē si scolei d'in locu i rodē cu neincetare anim'a invidiosulu. — Acestu jude processualu, Reverende anonime, de-si este de natiune magiara, luera totu-si pentru baseric'a si scol'a romana din locu aceea, ce Dta candu i-ai occupā loculu, de-si romanu, nu te-ai affā indemnatu a face. Acestu jude processualu a oferitu de repetite ori poporulū de aci celle 43 orgie de petra adunate pentru cladirea stradei comunale spre scopuri parochiale, adeca spre cladirea casei parochiale s'au a basericē, de care va voi se se apucee antianiu. Argumentu despre acēsta este, că aceea petra si asta-di stā gramadi pre strada, de-si acum in allu 3-lea annu, asceptandu-se tempulu, că amagitorii poporulū de natur'a Dtale se voru genā una data de a impedecā binele comunei pentru interesse private. Acestu jude processualu a imbiatu poporulū de aci si alte ajutorie de immunitate si morali statutorie in poterea lui, numai de va voi a incepe lucrulu susu amentitu. Acestu jude processualu a donatu, anonime, in tomn'a trecuta, la prim'a cerere, 4 orgie de petra pentru edificarea unui celariu pre fondulu parochiale romanu. — Acestu jude processualu dedicā pedepesele banali dictate romaniloru pentru abateri poli-

tece scoleloru romane. Acestu jude nu denega nece un'a data spriginulu seu intru regularea frecuentarei atatu de neglesse a scolei romane din locu.

Din acestea tote si altele asemenea te poti convinge usioru, Reverende anonime, ca acestu jude processualu nu merita dispretiulu nimerui, cu atatu mai pucinu allu mieu, ci pote numai allu unui individu de calibrulu Dtalte, care in tempulu, catu esti acasa pre vacatiune, n'ai alta ocupatiune mai placuta, ca a atiti si desmentu poporulu de aci, ca nu trebeu se se supuna Ordinatiuniloru consistoriale date cu respectu la regularea scoleloru si lecticalului, ca nu trebeu se incepa edificarea casei parohiale, pentru ca la nece un'a dintre acestea nu-lu va pote astringe nimene. Cu tote acestea nece candu m'asiu fi potutu dimitte a face injuria limbei melle materne prin corespondentie scrisse in limba straina, cum nu te genedi a calumnia.

De altmintrea credu, ca nu-i causu mare bucuria Maritulu Ordinariatu diecesanu, candu va lu cunoscentia, ca se afla si cate unu teologu de aceia-a neabsolutu, si inca de Pest'a, care tempulu vacatiunei lu intrebuintieda spre alterarea intreprinderiloru salutarie a preutulu locale facia cu poporulu seu si spre indemnarea acestui-a, ca nu trebeu a se supune Ordinatiuniloru consistoriale susu memoratu precum si spre a se imbia pre sine de preutu dupa absolvirea cursulu teologicu pre langa promisiunea, ca va servi cu stolele usuate inainte de 1848.

La ceea ce affirmi, ca in Satulu-nou aru fi numai 3 familie ungueresi si 2 sassesci, ti-respundu, ca aci totu asi de mintunosu esti, ca si mai susu, fiindu-ca aci traiescu 4 familie ungueresi si 7 sassesci.

In fine la impudent'a espressiune „emeritu“, intrebuintieda, in contra a tota bun'a evenientia, ca unu felu de sarcasmu in contra unui fostu professoru allu Dtale, carele a collucratu cu tota diligenti'a si consciinti'a receruta dupa poterile salle ori catu de pucinu in decursu de mai multi anni spre perfectiunea si cultivarea facultatiloru Dtalte spirituali si mentali si prin acest'a de a dreptulu spre fericirea Dtalte, cum insu-ti ai recunoscutu de repetite ori solemne intr'o epistola adressata mie, atunci candu erai octavanu si predomnitu de mai multa modestia si sentiu de dreptate, ca acum, si pre care o comunicu spre convingere in originalu si prea stimatulu Domnu Redactoru,*) ti respundu, ca astfelu este resplat'a lunei, astfelu si moral'a ei, ca aceia, pentru acororu fericire collucru cu consciinti'a si asiduitate in decursu de mai multi anni, mai tardu se to batjocoreca cu sarcasmi nedecenti. Aici-a are locu forte potrivitu eschiamatiunea Dtalte: „O tempora! O mores! cu adausulu: „O insolentia!“

„Doctissimu“ este epitetulu Dtalte capetatu de la alti si bine accomodatu, nu-lu atribui altoru-a, ca-ci bine ti sta Dtalte cu ollu prelanga atatu modestia si cultura

Cu acestea remasu bunu, Reverende, pentru totu-deaun'a in acesta materia.

Nicolau Popu
par. rom.

Ghier'a, 30. Jan. 1875.

Pr. St. Dle Red. Pre bas'a adevorului si a dreptatii Ve rogu forte, se binevoiti a publica, in pretiutulu diuaru, ce lu redigetii, aceste ronduri ca unu scurtu respunsu la celle ce s'au publicatu in Nr. 3-4 intru varietati sub „Figulus figulum odit!“

*) No convinseramu deplinu. — Am declarat mai de multe ori ca vomu da publicitati numele acelloru-a, cari tindu a seduce Redactiunea prin corespondentie false, in cari pasiunile si ur'a personale sunt imbracate cu specios'a haina a nationalitatii. In tote casurile de acesta natura depinde de la respectivii vatemati de a cere acesta satisfactiune Redactiunii, care nu va intardi d'a publica numele detractoriloru. Red.

Numai in ceea ce priveste person'a mea mi-permitu, a face modest'a-mi reflexiune, respectivu declaratiune, ca dlu „Borsiu“ da cu bat'a in balta, candu ca din seninu fara nici o basa adeverata dice in modu affirmativu, ca eu asiu fi scrisu colle publicate in Nrii 91 si 103 „Telegr. Rom.“ cursulu an. 1874. despre predicel Dlu Ioanu Papiu — cu subscrierea „unu fiu allu besericei gr. or.“ Acest'a este in termini domoli dissu, o arroganti'a prea marc, si-lu rogu pre dlu Borsiu, ca se nu se joce asi usioru cu numele altui-a, ci candu vre se serie in publicitate, se se informede mai bine despre adeveru, si se nu se iee dupa glume pote a altoru-a, ca-ci altu felu pote ca aru crede lumea, ca DSea este unu omu forte — poeticu si iubitoru de poesia.

Eu multiamita lui Ddiu, de 6 anni decandu me afflu ca strainu (!) aci, m'am buccuratu si me buccura de simpathiele confratiloru greco-catolici de aci, cari sunt barbati culti nu numai la capu dara si la inima. Pote ca dlu Borsiu — cum pre bine s'au botediatu — tocmai acest'a nu i place.

Cu privire la materi'a, despre care scrie dlu Borsiu, in intiellesulu adevorului mi permitu, a reflecta, ca ori cine aru fi acellu „unu fiu allu bisericei gr. or.“ ellu nu au scrisu asi dupa cum cu neessacitate reproduce dlu Borsiu unele in „Federatiune.“ Acellu-a nu dice „se se ferasca“ ci „se le folosca cu precautiune“; acellu-a nu aminteste de „S. Augustinu“ ci de „S. Tom'a d'Aquinu.“ Cellu ce va ceti Nrii 91. 99. 100. si 103 „Telegr. Rom.“ se va convinge pre deplinu: cum? ce? si in ce tonu s'au scrisu acolo celle de unulu si de altulu si catindu-le acestea ori cine va pote judeca dreptu, era nu dupa vorbe neessacte, — smulse, si arruncate de dlu Borsiu.

Titu Vesp. Gheaj'a,
preotu gr. or. la inst. reg.
de correct in Gheri'a.

VARIETATI.

In dillele acestea, armat'a Romana a incercatu o mare si dorerosa perdere in person'a ilustrulu seu generalu:

ALESSANDRU SOLOMONU

repausatu in etate de abi 41 anni, dupa unu timpu de 25 anni de serviciu. Ossamintele repausatulu s'a depusu la cimiterulu familiei Ghic'a, ce se affla la Colintin'a langa Buccuresci.

Fia-i tierri'n'a usiora si memori'a eterna!

(Unu spiritu de dissimulare ce se d'esvolta.) — Unu amicu allu casei dicea intr'o di unei coplitie de siease anni: — Ce ti place mai bine: papusi'a ori mftisior'a?

— Mie mi-place mai bine mftisior'a, dera te rogu nu spune nimicu papusiei despre acest'a.

(Femeile medici.) — Soci'a D-lui Y*** este aproape se nasca. Unu sentimentu delicatu lu-face se alerge la ua D-na ce capetasse titulu de medicu. — Suna:

— Spune D-noi se venia iute, disse ellu servitorulu.

— Impossibilu in acestu momentu, Dle.

— Cumu impossibilu? Dera soci'a mea are se nasca.

— Doctorulu asemenea, D-le.

De atunci Y*** nu mai fu partisanulu fimeiloru medici.

(Sabi'a imperatulu Japoniei.) Diu'a in care imperatulu Japoniei si-tramite sabi'a oficeriloru de cari este nemultiamitu, nu e cea mai frumoasa din vietii'a lor. Ei trebuiau se se uccida cu ea.

Era obiceiulu pana asta-di ca se tramita o sabia ornata cu pietre scumpe. Acestu obicei s'a desfiintiatu inse, si ecca patru ce:

Ultim'a sabia fu tramsa unui gene-

ralu: era cea mai frumoasa a tesaurulu.

Generalulu se imbarca binisioru si vendu petrele la Londr'a pentru 325,000 franci.

Cu acesta summa si altele ce mai poseseda acestu generalu, si-a facutu unu venit de 30 mii livre si traiesce liniscitu in strad'a Mogadoru. — Sultanulu Turciloru este mai precautu in asta privintia, d'insulu nu tramite sabie pretiose ci o sfera simpla de metasa.

(Universitatea din Buccuresci.) Cursulu extraordinariu de Logica, tinutu de d. Titu Maiorescu la universitate, se va continua si in noulu annu, in tote Sambetele de lucru, ser'a de la 7^{1/2} pana la 8^{1/2}, reincepandu Sambeta in 11. Ianuariu.

Cursulu d-lui Teodoru Nic'a, asupr'a Organismulu Statulu, se va tiené numai o data pre septemana, Mercuri-a, totu de la 7^{1/2} pana la 8^{1/2} ser'a, reincepandu Mercuri, 15. Ianuariu.

Cursulu d-lui Teodoru Rosetti, incetza.

Cursulu d-lui P. B. Hajdeu, de Filologia comparata, va fi totu in diu'a de Luni, de la 7^{1/2}—8^{1/2} ore ser'a, reincepandu Luni 13. Ianuariu.

Cursulu d-lui Odobescu de Archeologia se va continua in tote Martile de la 7^{1/2}—8^{1/2} ser'a.

(Numirile ce are productulu pecunariu a lucrulu.) — Salariu pentru omulu cu diu'a; plata, simbria, pentru lucratoru; lefa pentru servitoru: apuntamente, pentru functionari publici; prelevare, pentru capii de gare la callile ferrate; onorariu, pentru omeni de legi si medici; emolumente, pentru cleru; cuponu, pentru obligatiuni; dividenda pentru actionari; castigu (castiu) pentru cei cu venituri; remisa pentru samsari (sensali); prime, pentru agentii de assecurare; solda pentru officari; prestare pentru soldati; drepturi, pentru autori; pensiune, pentru cei in retragere; tratamentu pentru functionari; indemnitate, pentru deputati; lista civila, pentru capii Statelor, etc.

Avisu „Procedur'a cartii funduarie“ in limb'a romana de Grigoriu T. Miculescu fostu commissariu supremu la localisare, de presentu conducatoriu cartiloru funduarie, in Sioncut'a-mare, se pote procuru de a dreptulu de la autorulu sub urmatoriele conditiuni: 1. esemplariu 1 fl. v. a. 5 esemplarie 3 fl. 30 cr. 10 esempl. 6 fl. 15 esempl. 8 fl. si 20 esempl. 10 fl. v. a.

Bibliografia.

A essitu de supt tiparu o forte importante si utile lucrare supt titulu: „Studie asupr'a Salineloru Romane“ din punctulu de vedere geologicu, tehnicu si economicu, insocitu de unu memoriu asupr'a unui nou sistemu de extractiune si transportu allu sarrii, de Math. M. Draghiceanu ingeniariu de mine, vechiu slovu allu scolei de mine din Paris; in servitiulu speciale allu administratiunii centrale a salineloru Romanii. Cartea se vinde in librari'a Szöllösy si Graeve, in Buccurssci.

„Patimele junelui Werther“ de Goethe traducere din limb'a germana de R. V. Vermont, c'ua introducere de Gr. H. Grandea. De vendiare la librariu si la administratiunea „Presei.“ Pretiulu 2 lei. Editiunea de luxu, ornata cu portretulu lui Goethe, 4 lei.

„Abcedarulu Romanescu“ de Dr. Barbu Constatinescu, se afla de vendiare la librari'a Socecu si compani'a in Buccuresci. Pretiulu unui esemplariu cartonatu este 30 bani. Acestu abcedaru se recomanda prin metodulu seu astu-felu: ca copiiu potu in scurtu timpu si cu usiurintia se invetie a serie si a citi. Partea a don'a a abcedarulu pote servi ca carte de citire pentru class'a II primaria:

„Mic'a biblioteca illustrata“ care se compune precumu urmedia, d'in:

Istori'a lui Iosifu — Robinson Crusoe — Cotoiulu incaltiatu — Jupanu Bannica Vulpoiulu — Fetiti'a cu Bonet'a rosia

— Coplii in Padure — Tom'a piticellulu — Princes'a farmecata — Tigrulu paca-litu — Unu prandiu in lumea caniloru.

Pretiulu fie carei brosiure 2 lei 50 bani de vendiare la Soce cu et comp. in Buccur. la librariu din Buccuresci si G. Cargianu din Ploiesci, a trei-a editiuno a operei „Eleminte de pedagogia si metodologia, teoretica si practica,“ de I. P. Eliade, revisore scolaru pretiu lei 5 esemplariulu. Depositu generalu se afla la autoru in Ploiesci.

„Iliad'a si Odyssea lui Omeru“ precum si „Bathrachomyomachi'a“, tradusse in prosa Dl. I. Caragiani profes. de istor. literaturei elene la facultatea de litere din Iassi intr'unu stilu si limba catu se pote mai populare si mai apropiate de testulu originale grecescu, si insocite cu istori'a Poemeloru Omerice si cu tote cunoscentiele mythologice, geographice, etc. necesarie pentru complet'a loru intiellegere, s'au pus sub pressa. — Amatori de a ave pro Omeru in limb'a romana sunt invitati printr'acesta a contribui prin abonarea loru la publicarea acestei capodopere a geniulu poeticu alu omenirei. Iliad'a va cu prinde aproape 35 colle de tyariu in 8° mare, era Odyssea si Bathrachomyomachi'a aproape 25 colle. Pretiulu pentru amende volumele se fipseza la 12 franci, dintre cari 8 franci se voru plati la primirea volumulu antaiu, era restulu la primirea volumulu II. — Collectantii de abonamente voru primi unu beneficiu de 10 la suta.

Pentru amatorii opereloru classice anunciamu cu placere essirea de sub tiparu a clasice tragedie a lui Racine, Phedr'a, tradusa de d. G. Sionu si tiparita nu de multu in foiletonele „Pressei.“ Acesta lucrare, reesita cu atata successu, a atrassu admiratiunea literatiloru nostriu celloru mai competinti, de aceea vedemu in fruntea ei o epistola a marelui nostru poetu Alessandri, carele adreseza traducatorulu laudele bine meritate ce i se cuviniu.

Pucinele esemplarie cate s'au tiparitu din acesta opera se potu afla numai la traducatorulu acasa, in strad'a Brezoianu, in Buccuresci. — Pretiulu 2 lei.

A essitu de sub pressa si se afla de vendiare la librariu Socecu si la administratiunea „Romanulu“ cartea intitulata „Incercari critice a supr'a unor Credentie, datine si Moravuri alle poporulu romanu de Dem. Teodorescu, precesse d'o prefatiune a d-lui A. Odobescu.

A essitu de sub litografia frumosulu tablou: Buccuru Ciobanulu, care dupa legend'a romanesea se dice a fi fostu fondatorulu urbei Buccuresci, asta-di capital'a Romaniei.

Pretiulu este 1 leu nou in capitala, era pentru districte de 1 leu 50 bani, tramsi franco la adresa cumperatoriloru de Maj. Papazolu.

Dl. B. P. Hasdeu au inceputu publicatiunea interesantelorुe salle prelectiuni „Filologia comparativa cu applicatiuni la istori'a limbei romane“ si brosiur'a I. pre Ianuariu, a. c. au si aparutu. Pretiulu abonamentulu incepu de la 1 Febr. a. c. se urca pentru Transilvani'a de la 6. la 7. fl., v. a. Abonamentulu se pote face numai pre unu annu, unu volume in 8° mare de preste 400 pagine si se pote trage de a dreptulu de la autorulu. (Buccuresci, Callea Mogosioe, Nr. 172.) Ar fi de doritu, ca dl. autoru, luandu in consideratiune impregiurările de la noi se reduca pretiulu operei chiaru si d'in punctu de vedere allu latirei studinlu pucinu cunoscutu si gustatu inca intre romani.

Sciri mai noue si electrice.

Aten'a, 1 febr. Scirea despre demisiunea ministerulu nu e adeverata. Precum se assecura, ministerulu actualu va convocá camer'a cu inceputulu lui febr. la o noua sesiune.

Versali'a, 2. febr. Adunarea nat. primi cu 449 voturi contr'a 249. modificatiunea lui Vallon, prin care se reguleza drepturile si detorintele presiedintulu republicei dupa constitutiune.

